

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de vaste commissie voor
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Per e-mail: cie.vws@tweedekamer.nl

DATUM
6 februari 2020

KENMERK
B20200206AB

BETREFT
AO arbeidsmarkt
zorgsector

BIJLAGEN
--

CONTACT
Aart Bertijn

TELEFOON
06 – 13 20 47 48

E-MAIL
abertijn@vgn.nl

Geachte Leden van de vaste commissie,

Op 13 februari spreekt u met minister De Jonge tijdens een AO over de arbeidsmarktontwikkeling in de zorg.

Het afgelopen half jaar is er ook in de gehandicaptenzorg hard gewerkt om arbeidsmarktknelpunten te verminderen. Het gevolg: het aantal medewerkers stijgt en aan de Actietafel gehandicaptenzorg werken de beroepsverenigingen, VWS en de VGN gezamenlijk aan het behoud van medewerkers en aantrekkelijk werkgeverschap, terwijl er nader arbeidsmarkt-onderzoek wordt gedaan naar de specifieke arbeidsmarktknelpunten in onze sector. De cao-gehandicaptenzorg is de eerste cao waar medewerkers het recht hebben om onbereikbaar te zijn op een vrije dag, wat bijdraagt aan een goede werk-privé balans. Medewerkers worden nadrukkelijk bij de realisatie van deze initiatieven betrokken. Ook de actiegroep Wij willen gezien worden denkt als kritische buitenstaander mee bij deze initiatieven. Er is echter meer nodig!

Kwaliteit van zorg vraagt reflectie

De zorgprofessional is de belangrijkste factor bij de realisatie van kwaliteit in de zorg. Voorwaarde is wel dat in de driehoek van zorgprofessionals, mensen met een beperking en hun verwanten/netwerk optimaal wordt samengewerkt. Daarbij staan de kwaliteit van leven, de ontwikkeling van de cliënt en de door de cliënt gemaakte eigen keuzes voorop.

Een ander, niet te onderschatten bestanddeel van kwaliteit van arbeid – en daarmee van kwaliteit van zorg – is de mate waarin medewerkers kunnen reflecteren, leren en ontwikkelen. Dit geldt in het bijzonder voor zij-instromers, leerlingen en stagiaires. Voldoende tijd voor goede begeleiding is vereist om teleurstellingen te voorkomen. In de dagelijkse praktijk is hier onvoldoende tijd voor. Dit moet anders. De werkdruk in de teams is intussen zo hoog opgelopen dat tijdsgebrek adequate begeleiding van

Bezoekadres
Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres
Postbus 413
3500 AK Utrecht

T 030 273 93 00
E info@vgn.nl

vgn.nl

nieuwe stagiaires en zij-instromers belemmert. Daar komt nog bij dat in het stagefonds geen financiële ruimte beschikbaar is.

Vraag: Kunt u de minister vragen of hij het stagefonds zo wil aanpassen dat ook de tijd voor begeleiding en reflectie wordt vergoed?

Arbeidsbesparende innovatie is breder dan technologie

Het stimuleren van arbeidsbesparende innovaties is een belangrijke bouwsteen om de arbeidsmarkttekorten terug te dingen. Dit gaat verder dan het ontwikkelen en/of toepassen van nieuwe technologie, waar nu de focus naar uitgaat.

Zeker in de gehandicaptenzorg waar de kwaliteit van leven, nabijheid én de ontwikkeling van de cliënt dé bron is van de intrinsieke motivatie van de zorgprofessionals.

De VG-Hackaton 2020 staat dan ook in het teken van 'Tijd voor de zorg'.

De VG-Hackaton daagt medewerkers uit om innovatieve ideeën te ontwikkelen om de werkdruk en arbeidsmarkttekorten in de gehandicaptenzorg te verminderen. Met praktische ideeën die passen in de dagelijkse praktijk. Op 2 april 2020 kiest een jury uit alle ideeën de beste innovaties, die daarna worden uitgevoerd. De prijswinnaars kunnen hiertoe gebruik maken van een acceleratieprogramma dat bestaat uit een bedrag van € 10.000,- en een ondersteuning in natura door sponsors.

De VG-Hackaton 2018 leerde ons dat zonder voldoende investeringsruimte goede innovaties maar moeizaam of helemaal niet van de grond komen. Het bedrag dat nodig is om dit te voorkomen, zal per innovatie verschillen. In totaal is voor de genoemde investeringen € 150.000,- nodig.

Vraag: Wilt u aan de minister vragen of hij de prijswinnaars van de VG-Hackaton 2020 actief wil ondersteunen bij de realisatie en/of opschaling van hun oplossingen en hiervoor € 150.000,- op zijn begroting te reserveren?

Arbeidsmarktproblematiek in de gehandicaptenzorg: doorbreek de vicieuze cirkel

De arbeidsmarktproblematiek in de gehandicaptenzorg concentreert zich rond cliënten met een intensieve zorgvraag. Juist in teams die werken met cliënten met een verstandelijke beperking en ernstige gedragsproblematiek en cliënten met ernstige meervoudige beperkingen, groeit het aantal moeilijk vervulbare vacatures. Het gaat om veeleisend, zwaar en uitdagend werk. Zodra de bezetting van een team onder druk komt te staan - een medewerker accepteert een andere baan, gaat met zwangerschapsverlof of wordt ziek - dreigt er een vicieuze cirkel te ontstaan. Immers: Gehandicaptenzorgorganisaties worden door langdurig openstaande vacatures gedwongen om ZZP'ers en flexwerkers in te zetten.

Delen biedt ruimte

Schaarste van personeel biedt je niet het hoofd door te concurreren, maar door juist de samenwerking aan te gaan. Als zorgorganisaties met elkaar samenwerken om het beschikbare zorgpersoneel zo effectief mogelijk in te zetten, kan de inzet van ZZP'ers en flexwerkers worden teruggedrongen. Zo moet het eenvoudiger worden om met meerdere zorgorganisaties combinatiebanen aan te bieden, waardoor medewerkers meer mogelijkheden krijgen om meer uren te kunnen werken. Zo wordt meteen steeds schaarser wordende deskundigheid zo optimaal mogelijk ingezet. Bijvoorbeeld door het delen van AVG-artsen. Zeker in krimpgebieden (Friesland, Zeeland, Limburg en Drenthe) waar schaarste heerst en de uitstroom hoger is dan de instroom. De huidige regelgeving belemmert de uitwerking van dergelijke experimenten. Een brede fiscale vrijstelling die branche overstijgend BTW vrijgestelde uitleen van (tijdelijk) personeel mogelijk maakt kan enorm helpen om concurrentie op arbeid te voorkomen en de samenwerking van zorgorganisaties te bevorderen.

De inzet van flexwerkers of ZZP'ers heeft een negatief effect op de bedrijfsvoering. Niet alleen zijn de loonkosten hoger, er moet ook 21% BTW worden afgedragen over hun loonkosten. Dat geldt ook voor het delen van elkaars personeel. Deze verspilling van publiek geld gaat ten koste van de zorg en dienstverlening aan mensen met een beperking en behoud van medewerkers.

Vraag: Kunt u er bij de minister op aandringen om samenwerkende zorgorganisaties vrij te stellen van de BTW-heffing op het uitleenen van personeel?

Naar oplossingen op middellange en lange termijn

In ons visietraject Gehandicaptenzorg 2030 zijn we tot de conclusie gekomen dat de arbeidsmarktproblematiek in de sector alleen kan worden opgelost door anders te kijken naar de zorg. Samen met onze leden, medewerkers, cliënten en hun verwanten/naasten, willen wij deze voorgestelde oplossingsrichtingen verkennen uitwerken. Wij gaan ook met u hier graag in een persoonlijk gesprek het gesprek over aan.

De VGN vraagt u om het bovenstaande bij uw inbreng te betrekken.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Frank Bluiminck', is written over a horizontal line.

Frank Bluiminck
Directeur